

Šventė

**Šventė kviečia
į pasaulį už ribų,
kur šviesos šoka.**

**Garsai šnabžda mįsles,
kurios primena sapnus –
nežinomą dainą.**

**Šypsenos, šviesos
ir širdys plaka kartu
už ramybės ribų.**

**Sukasi pasaulis.
Nežinomos trajektorijos,
kur šviesa ir tamsa.**

**Trylika svečių,
sustingę tarp spalvų.
Paveikslas šoka.**

Prieš renginį Baltazaras išplėtė įprastą grožio ritualą į tikrą savęs puoselėjimo ceremoniją. Jis pasinėrė į vonios procedūras, leisdamas šiltam vandeniui atpalaiduoti raumenis ir nuplauti dienos įtampą. Po to praleido ilgas minutes priešais veidrodį, neužmiršo ir rankų – atlikęs manikiūrą atidžiai apžiūrėjo, kad kiekvienas nagas būtų nepriekaištingas.

Baltos, prigludusios kelnės pabrėžė jo grakštumą, o juodas smokingas su subtiliais atlaso apsiuvais atrodė ištis išpūdingai. Po švarku spindėjo sniego baltumo marškiniai, kaklą puošė margaspalvė peteliškė - drąsus avietinės, geltonos ir žalios spalvų derinys. Batai, blizgantys kaip veidrodis, harmoningai derėjo prie laikrodžio – senovinio, su plonu juodos odos dirželiu, kurio elegancija atitiko visą išvaizdą. Smulkus akcentas – sidabriniai žiedo formos auskarai – suteikė įvaizdžiui šiuolaikiškos drąsos, kartu išlaikant rafinuotą stilių.

Baltazaras žingsniavo akmenimis grįstu takeliu, vedančiu per sodą link automobilio, kuris – tamsus, elegantiškai tylus, kaip ir šalia laukianti Geralda, stovėjo prie sodo vartų. Aplink tvyrojo ramybė, girdėjosi tik jo žingsniai ir lengvas vėjelio šnarėjimas tarp alyvmedžių lapų.

Geralda stovėjo prie automobilio lyg senovės sargė, grakšti, bet tvirta, susikaupusi ir rami. Jos laikysena skleidė neabejotinai juntamą autoritetą. Geralda buvo šalia Baltazaro nuo pat vaikystės – tyliai lydinti jo gyvenimą per prabangos ir paslapčių, paklydimų ir sėkmių slenksčius. Ji visada žinojo, ką daryti, net kai pats Baltazaras nesuprasdavo, kur link eina.

– Ar viskas paruošta? – tyliai paklausė Baltazaras, lyg šis klausimas būtų dalis ritualo, besikartančio metų metus.

– Kaip visuomet, – atsakė Geralda, lengvai palenkdama galvą ir plačiai atidarydama automobilio duris. – Esi pasirengęs? – pridūrė.

Baltazaras linktelėjo ir įsėdo į automobilį. Variklis tyliai sumurkė, tarsi panešiota, bet patikima laikrodžio mechanizmo dalis, kuri po daugelio metų vis dar sukasi nepriekaištingai. Baltazaras atsilošė tamsiai mėlynos odos sėdynėje. Oda buvo praradusi savo pradinį blizgesį, bet jos paviršius, nors pablukęs ir vietomis pasitrynęs, vis dar liudijo autentiškumą ir tą neprilygstamą kokybę, kuri egzistuoja nepriklausomai nuo mados ar laiko. Už lango slinko harmoningomis linijomis suformuoti peraugę krūmai, tarsi atsitiktinai, bet tobulai susipynę su besileidžiančios saulės spinduliais.

Toliau kelias vedė pro levandų lauką, jų kvapas užpildė orą, šilto vėjo atneštą nuo Viduržemio jūros pakrančių. Kelias vinguriavo žemyn, o tada vėl ėmė kilti aukštyn, įsisukdamas į siaurų serpantiną. Tarp kalvų šlaitų automobilis paliko kelis mažus, akmeninius namelius, kurie atrodė lyg įaugę į kraštovaizdį. Dangus nusidažė šiltu saulėlydžio raudoniu, sukurdamas nepakartojamą vaizdą, atspindintį vietovės grožį ir ramybę.

Staiga priekyje išniro masyvūs, puošnūs, simetriški vartai. Automobilis sustojo. Baltazaras išlipo skubiai, lyg kantrybė būtų pasibaigusi dar keliais metrais anksčiau. Visgi akimirką stabtelėjo. Jo žvilgsnis nutiso į erdvę už vartų, kur šešėliuose ryškėjo senovinio pastato kontūrai, atpažįstami ne akimis, o kažkur giliau: iš vaikystės nuotrupų, iš fragmentų, kurie lyg ir ne tavo, bet vis tiek savi. Pastato forma – tikslī, griežta, istoriškai rimta – nesuklystamai bylojo apie vietą, kuriai jaunas paveldėtojas priklauso. Tai buvo kita, beveik pamiršta, **jo** vilos pusė – senelio Vilhelmo Monchitaiberio de Jongo rezidencija. Net paveldėjęs vilą po senelio mirties, Baltazaras nė karto nesilankė šioje pusėje – pernelyg nutolusioje nuo jo kasdienybės, terasos, sodo, rašymo kambario, nuo visko, kas sudarė jo tylų, apmąstymų kupiną pasaulį. Namo dalis, kurią gal būtų ir pamiršęs, jei ne Šeštoji diena.

Iš paskos iš automobilio išniro Geralda, vikriai ir užtikrintai, bet su būdingu orumu. Ji tyliai uždarė automobilio duris, akimirksniu atsidurdama šalia Baltazaro.

Jaunuolis trumpam užsimerkė, įkvėpdamas kvapų prisodrinto oro. Jo mintyse pradėjo kilti vaikystės prisiminimai, o širdyje ėmė augti nepaaiškinamas ilgesys.

– Norėčiau, kad čia būtų mama, – tarė jis balsu, kuriame susipynė švelni svajonė ir šiek tiek kapringa gaida. Tarsi tebebūtų mažas berniukas, ieškantis motiniškos šilumos ir globos, kai susiduria su pasauliu, kurio iššūkiai kartais atrodo per sunkūs.

Geralda įsmeigė į Baltazarą žvilgsnį, tarsi bandytų prasiskverbti į jo mintis, ir nusišypsojo, suprasdama jo jausmus.

– Jos čia nėra... – Šį kartą jos balsas skambėjo kaip ledinis vanduo, praplėšiantis šilumos ir ilgesio šydą, kuris buvo apgaubęs Baltazaro mintis, o žodžiai kirto tiesų smūgi, atnešusį kartų suvokimą, kad troškimas nepasiekiamas.

Baltazaro veide vos pastebimai krustelėjo raumenys, skruostai šiek tiek paraudo, o jo mandagi šypsena staiga įsitempė. Viduje virusi nuoskauda nedideliu pykčiu akimirksniu iškilo į paviršių. Tai nebuvo akivaizdus piktumas, veikiau gilus, slepiamas nepasitenkinimas, kuris graužė iš vidaus, bet niekada neturėjo galimybės išsiveržti.

Geralda, nors pastebėjo šią emocijų bangą, išliko rami, tik akyse blykstelėjo nepatogumas, tarsi ji būtų atskleidusi paslaptį, kurią abu žinojo, bet niekada neketino pripažinti.

Iš išorės jų trumpas dialogas galėjo atrodyti kaip paprastas apsikeitimas frazėmis, bet jiems abiem tai buvo kažkas daugiau – susidūrimas, pilnas koduotų pranešimų ir praeities randų, kurie niekada

iki galo nesugijo. Kiekvienas žodis, kiekviena intonacija buvo pripildyti senų prisiminimų ir neišsakytų tiesų.

Jeigu ši akimirka būtų užsitęsusi dar bent sekundę, tikriausiai tarp jų būtų įvykęs Didysis Sprogimas – galingų emocijų pliūpsnis, griauantis subtiliai statytas sienas. Tačiau viskas susiklostė ramiai, be audrų ar papildomų žodžių. Tas jų susikalbėjimas, pilnas neįgarsintų tiesų, vėl nugrimzdo į tylą, kuri buvo pažįstama ir saugi.

Prie aukštų ažūrinių vartų Baltazarą pasitiko moteris. Ji atrodė lyg natūrali šios vietovės dalis – jos apranga, elegantiškai paprasta, buvo tokia pati kaip ir aplinkos ramybė, o veidas spinduliavo tyliu orumu. Jos plaukai, šiek tiek pašviesinti saulės, buvo surišti į tvarkingą kuodelį, o akys – ryškios ir tiriančios – ilgiau apsisistojo ties Baltazaru.

– Ponas de Jongas, – tarė vos linktelėdama, tebestovėdama anapus vartų. Jos balsas buvo gana žemas, o kiekviena jo nata rodė pagarbą ir tam tikrą atsargumą.

Baltazaras neatsakė iškart. Jis mestelėjo žvilgsnį į Geraldą, lyg laukdamas, ar ši ką nors pridurs.

– Toliau – pats, – aksominiu hipnotizuojančiu balsu tarė Geraldą, švelniai žvelgdama ir tarsi norėdama perduoti paskutinę kelionės dalį į jo rankas. Ji grįžo prie vairo. Net neatsigrėžė – nei tam, kad dar kartą pažiūrėtų į Baltazarą, nei tam, kad patikrintų, ar jis suprato jos žodžius.

– Ponia, – galiausiai atsakė Baltazaras. Jo balso tonas buvo mandagus, bet šaltokas, tarsi kalbėtų su žmogumi, kurio motyvai jam vis dar neaiškūs. Moters veide pynėsi gili išmintis, slepianti praeities išgyvenimus, ir jaunatviškas nenuspėjamumas. Baltazarui žiūrint į ją kilo mintis: ar jai dvidešimt aštuoneri, ar keturiasdešimt penkeri?

Moteris šyptelėjo – toks švelnus ir vos pastebimas šypsnyš, kuris greičiau rodė pasitenkinimą savimi nei nuoširdumą. Ištraukusi mažą sidabrinį raktą iš kišenės, ji atrakino vartų spyną lengvu spragtelėjimu.

– Vila Jūsų laukia, – pasakė plačiai atverdama vartus. – Prašau, sekite paskui mane.

Išpuoselėto parko takeliu ponia palydėjo Baltazarą iki terasos, kur jau rinkosi svečiai. Saulėlydžio šviesos spindulys per stiklines terasos sienas atskleidė žavingą panoramą – ramų vandens telkinį kalnų papėdėje.

– Ar atpažįstate šią vietą, ponaiti de Jongai? – paklausė moteris lengvu tonu, vos atsigrėžusi per petį.

Baltazaras pajuto, kaip šaltis plauna jo kūną. Žvilgsnis ėmė beprotiškai blaškytis – fontanėliai, įmantrios skulptūros terasoje, spalvingi svečiai. Dėmesį prikaustė didžiulis paveikslas, pakabintas tiesiai priešais įėjimą į terasą. Paveikslas drožinėtuose rėmuose vaizdavo naktinį peizažą, kurio centre – senas kreivas medis gausia lapija. Medžio šakose, apšviestas mėnulio šviesos, buvo atsidūręs katinas, jo akys blizgėjo, o poza buvo tokia, tarsi pasirengus šokti – ne ant žemės, o tiesiai į žvaigždėtą dangų. Priartėjęs prie paveikslo Baltazaras pastebėjo užrašytą pavadinimą: „Katinas šuoliui kvietęs“. Baltazaras sujaudintas pradėjo tyrinėti paveikslą atidžiau. Jis matė įdomius linijų ir spalvų derinius, kurie visi atrodė judantys. Tai jam priminė mamą.

– Ši vieta niekada nesikeičia, – galiausiai tarė jis. – Bet tuo pačiu keičiasi viskas.

Vietoj prologo

Kartais mes parsinešame tik muses.

Jos nutupia ant mūsų odos,

įsikimba į plaukus,

įsitaiso ant drėgnų lūpų kampučių,
kaip nebylūs šešėliai to,
ką parsinešėme iš vietų,
apie kurias negalima kalbėti garsiai.
Jos skrenda paskui, net kai mes bėgame.
Jos laukia, kai mes miegame.
Jos atsiranda net tada, kai manome, kad viską palikome už nugaros.
Kartais mes parsinešame tiesą.
Kartais – tik muses.